

نگاهی به بورس تهران در هفته گذشته

در هفته‌ای که گذشت بازار سهام شاهد یک روز سبز و ۴ روز سرخ بود. در روز ابتدایی هفته، همزمان با برگشت دامنه نوسان به حالت متقارن، شاخص کل ۵ هزار واحد رشد کرد اما در روزهای بعد شاهد افت‌های پیاپی بود و در آخرین روز نیز با افت ۱۸ هزار واحدی به کار خود پایان داد. شاخص کل بورس تهران در مجموع ۲۹ هزار واحد افت کرد و از ارتفاع یک میلیون و ۱۸۳ هزار واحد به یک میلیون و ۱۵۴ هزار واحد سقوط کرد.

زنگ خطر بحران تأمین نهاده‌های دامی به صدا در آمد

دوباره صف مرغ؟

■ کاهش ۳۰ درصدی جوچه‌ریزی

اما این تمام ماجرا نیست بلکه به گفته حبیب اسدالله‌نژاد، نایب‌رئیس انجمن مرغداران گوشتی، جوچه‌ریزی هم شدت کاهش یافته و اگر قرار باشد تطبیقی میان واقعیت و مصوبات ستاد تنظیم بازار در تحقق این امر داشته باشیم، متوجه می‌شویم جوچه‌ریزی نسبت به هدف‌گذاری ۱۱۵ میلیون قطعه‌ای تفاوت چشمگیری دارد و برخی از عقب‌ماندگی ۳۰ درصدی نسبت به رقم مصوبه ستاد تنظیم بازار خبر می‌دهند؛ چرا که قیمت جوچه یک‌روزه واقعی نیست، بر این اساس

کمبود جوچه‌ریزی در آینده نزدیک، تأمین مرغ را نیز دچار مشکل می‌کند و قیمت این کالا را به بالای ۳۰ هزار تومان خواهد رساند.
■ واردات دانه‌های روغنی ۹۴ درصد و ذرت ۴۵ درصد کاهش یافت

در عین حال، ارزش روغن خام، دانه‌های روغنی، کنجاله سویا، جو و ذرت در تخصی شده در سال جاری ۴۸۶ هزار و ۳۹۶ دلار و در مدت مشابه سال قبل ۶۲۵ هزار و ۷۶۳ دلار بوده است؛ ضمن اینکه در بحث تأمین ارز این کالاها اگر چه در مجموع نسبت به

سال گذشته ۹۰ درصد رشد را شاهد هستیم اما درباره کالاهایی مانند ذرت و دانه‌های روغنی به ترتیب ۴۵ و ۹۴ درصد کاهش را مشاهده می‌کنیم. این در حالی است که در مدت مشابه سال ۱۳۹۹ معادل ۳۲۸ هزار و ۴۲۳ دلار ارز برای واردات این اقلام تأمین شده و این رقم امسال به ۶۴۴ هزار و ۶۶۲ دلار رسیده است. بر این اساس امسال کنجاله سویا و روغن خام بیشترین ارز و دانه‌های روغنی کمترین ارز را دریافت کرده‌اند ضمن اینکه امسال برای واردات کنجاله سویا ۱۸۱ هزار و ۸۲۹ دلار و برای واردات روغن خام ۱۷۳ هزار و ۰ دلار تأمین ارز انجام شده است. این رقم برای ذرت ۱۶۳ هزار و ۶۷ دلار و برای جو ۱۲۵

گروه اقتصادی: سال گذشته نابسامانی بازار نهاده‌های دامی خسارات زیادی به تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان مواد پروتئینی و دامی وارد کرد و بررسی‌ها نشان می‌دهد امسال نیز همان رویه در تأمین این اقلام در حال تکرار است. به گزارش «وطن امروز»، بازار نهاده‌های دامی سال گذشته شرایط بسیار ملتهبی را پشت سر گذاشت، این نابسامانی‌ها در حالی اتفاق افتاد که از اواسط دی‌ماه ۱۳۹۸ واردکنندگان، تولیدکنندگان و فعالان صنعت دام و طیور درباره فرآیند تأمین و توزیع نهاده‌های دامی هشدارهای جدی داده و عواقب آن را گوشزد می‌کردند.

■ وضعیت نامطلوب ترخیص و توزیع اقلام اساسی

بررسی آمار مربوط به واردات کالاهای اساسی نشان می‌دهد وضعیت در این حوزه چندان مطلوب نیست و اگر تدابیر لازم اتخاذ نشود با چالش جدی در این حوزه مواجه خواهیم شد. آمار واردات کالاهای اساسی و نهاده‌های دامی وضعیت نگران‌کننده‌ای دارد و آن‌گونه که این آمار می‌گوید واردات ذرت ۵۳درصد و کنجاله ۶۸ درصد کاهش داشته است. در واقع، بررسی آمار و ارقام مربوط به واردات کالاهای اساسی در بازه زمانی یک فروردین تا ۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۰ نشان‌دهنده آن است که وضعیت در این حوزه چندان مطلوب نیست و اگر تدابیر و اقدامات لازم اتخاذ و انجام نشود، مانند سال گذشته با چالش جدی در تأمین و توزیع کالاهای اساسی مواجه می‌شویم که بویژه زنگ هشدار آن در کاهش تولید مرغ و تخم‌مرغ و در پله بعدی، لبنیات به صدا درآمده است.

■ ترخیص کالاهای اساسی ۵۳درصد کاهش یافت

به گواه آمار، ترخیص کالاهایی مانند روغن خام، دانه‌های روغنی، کنجاله سویا، جو و ذرت از نظر وزنی ۵۳ درصد و از نظر ارزشی ۲۲ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته کاهش داشته؛ به نحوی که طی این مدت، یک میلیون و ۱۱۷ هزار و ۴۶۹ تن از این اقلام ترخیص شده که این رقم در مدت مشابه سال قبل ۲ میلیون و ۲۶۷ هزار و ۵۸۴ تن بوده است.

تأثیر «قانون مالیات بر خانه‌های خالی» و «طرح جهش تولید و تأمین مسکن» بر اقتصاد ایران

درمان گرانی و کمبود عرضه با واگسن بهارستان

لازم به ذکر است بر اساس آمارهای جمع‌آوری شده در سرشماری نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵، تعداد خانه‌های خالی سراسر کشور بیش از ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار واحد مسکونی برآورد شده بود که همین امر نشان می‌دهد مسکن به کالایی سرمایه‌ای در کشور تبدیل شده و در پی آن، روز به روز به نرخ اجاره‌بها و خرید مسکن اضافه می‌شود. از این رو، سامان‌بخشی بازار مسکن یکی ازغدغه‌های مهم مردم بود که نمایندگان مجلس یازدهم از آن غافل نشدند و با تصویب طرح افزایش مالیات بر خانه‌های خالی و مکلف کردن مسکن برای حمایت از افراد فاقد مسکن تلقی می‌شود که با اجرایی شدن آن، مسکن از حالت سرمایه‌ای خارج شده و به کالایی مصرفی تبدیل می‌شود، چرا که اجرای طرح مذکور، شرایطی را ایجاد می‌کند که سرمایه‌گذاری برای مالکان در این بازار صرفه اقتصادی نخواهد داشت و آنان ناچار می‌شوند یا خانه‌های خالی را اجاره دهند یا به فروش این منازل بپردازند که این امر منجر به افزایش عرضه مسکن‌های ساخته شده به بازار و به تبع آن کاهش نرخ اجاره‌بها و قیمت واحدهای مسکونی و همچنین ساماندهی بازار مسکن می‌شود. البته میزان تأثیرگذاری این طرح بر بازار مسکن بستگی به جدیت در اجرای آن دارد.

طبق گفته‌های وزیر راه‌وشهرسازی، مهم‌ترین هدف از اجرای قانون افزایش مالیات بر خانه‌های خالی این است که فعالیت در بازار مسکن برای سرمایه‌گذاری نباشد، بلکه برای خرید مسکن مصرفی و سرمایه‌گذاری در تولید هزینه شود. از این رو با توجه به اصلاحیه جدید قانون مالیات بر خانه‌های خالی، قانونگذار میزان مالیات را به گونه‌ای افزایش داده که خالی نگه داشتن مسکن توجیه اقتصادی نداشته باشد.

بر اساس این طرح، واحدهای مسکونی واقع در شهرهای بالای ۱۰۰ هزار نفر جمعیت - که به استناد سامانه ملی املاک و اسکان کشور خانه خالی شناسایی شوند - چنانچه بیش از ۱۲ ماه از پایان عملیات ساخت (برای واحدهای نوساز) یا بیش از ۶ ماه از آخرین نقل و انتقال یا آخرین زمان سکونت (برای واحدهای غیرنوساز) گذشته باشد، در سال نخست مشمول مالیاتی به ازای هر مسه ۲ برابر ارزش جاری ماهانه ملک می‌شوند که این مالیات در سال‌های بعد، ۵۰ درصد بیش از

هزار و ۷۱۷ دلار و برای دانه‌های روغنی ۹۹۳ دلار بوده است.

■ ترخیص کند کالای اساسی ددرساز شده است

نکته حائز اهمیت آن است که به‌رغم تخصیص ارز به واردات برخی نهاده‌ها اما ترخیص دیرهنگام در گمرکات، ددرساز شده و هم‌اکنون مشکلات بسیاری به دلیل عدم ترخیص و توزیع نامناسب کالا بروز کرده، چراکه بروکرهای ای اداری روند ترخیص کالا را کند کرده است. از سوی دیگر، ترخیص قطره‌چکانی نهاده‌های دامی در سال جاری این نگرانی را به وجود آورده که وقایع سال گذشته در این حوزه

تکرار شود؛ فعالان این حوزه مدعی هستند که همه مراحل تخصیص ارز و ترخیص کالای خود را انجام داده‌اند اما فروش آن در سامانه ناقص بازار گاه به سختی انجام می‌شود. کمتر کسی از یاد برده است بازار نهاده‌های دامی در سال گذشته، شرایط بسیار ملتهبی را پشت سر گذاشت. این نابسامانی‌ها در حالی اتفاق افتاد که از اواسط دی‌ماه ۱۳۹۸ واردکنندگان، تولیدکنندگان و فعالان صنعت دام و طیور درباره فرآیند تأمین و توزیع نهاده‌های دامی هشدارهای

جدی داده و عواقب آن را گوشزد می‌کردند.

■ ارز ۴۲۰۰ تومانی، زنجیره تأمین و توزیع نهاده‌های دامی را دچار فساد کرد

بر این اساس، عدم تخصیص به‌موقع ارز و واردات، عدم نظارت کافی بر حلقه‌های زنجیره تأمین و توزیع نهاده‌ها، ایرادات متعدد سامانه بازار گاه و مواردی از این قبیل موجب شد به‌رغم تخصیص سنگین ارز برای واردات نهاده‌های دامی، بازار این اقلام با نابسامانی بی‌سابقه و تولیدکنندگان با کمبود جدی مواجه شوند، چرا که رات سنگین نهفته در ارز ۴۲۰۰ تومانی بسیاری از حلقه‌های واقع در زنجیره تأمین و توزیع نهاده‌ای

سال قبل خواهد بود.

گفتنی است این مالیات از سال دوم اجراء مشمول تمام شهرها خواهد شد و طبق مصوبات آن، ثبت وضعیت ملکی مالکان و مستأجران در سامانه جامع املاک و اسکان موجب می‌شود نحوه مالکیت آحاد مردم مشخص شود و طبق میزانی که قانون معافیت مالیاتی تعیین کرده، مالکان از اجرای قانون مالیات بر خانه‌های خالی معاف خواهند شد و علاوه بر آن، با توجه به مدت خالی بودن واحد مسکونی اشخاص حقیقی و حقوقی طی سال‌های اول، دوم و سوم خالی نگه داشتن خانه، میزان مالیهات هر خانه خالی تعیین می‌شود. اشخاص مشمول این قانون مکلفند تغییر محل سکونت یا تغییر مالکیت واحد مسکونی خود را حداکثر ظرف ۱۵ روز در سامانه ملی املاک و اسکان کشور ثبت کنند و در صورت احراز تخلف در ثبت اطلاعات در سامانه، اشخاص مشمول جریمه‌ای معادل ۲ برابر مالیات بر خانه خالی در سال اول خواهند بود.

از سویی، کمیسیون تلفیق مجلس بر اخذ مالیات از خانه‌های لوکس در بودجه سال ۱۴۰۰ هم تأکید داشته و اگر این مهم محقق شود شاهد افزایش عرضه خانه‌های خالی خواهیم بود. طبق گزارش اتحادیه مشاوران املاک، اقدامات وزارت راه و شهرسازی در ۳ ماه پایانی سال ۹۹ منجر به کاهش ۲۵ تا ۳۰ درصدی قیمت مسکن در بازار شده است. با این اوصاف، اجرای کامل قانون مالیات بر خانه‌های خالی به مرور زمان تأثیر بیشتری روی کاهش قیمت‌ها در بازار مسکن خواهد داشت. بر اساس این طرح، واحدهای مسکونی که به حکم مراجع قانونی ذی‌ربط امکان فروش یا اجاره را ندارند یا قابل سکونت نیستند، تا زمان اعلام حل و فصل دعاوی یا قابل سکونت شدن، مشمول مالیات موضوع این ماده قانونی نمی‌شوند. درباره املاک مسکونی مشاع حسب مورد میزان سهم‌الشرکه، مالکان مشمول

دامی را گرفتار فساد کرد. در کنار این مساله، عدم اصلاح ایرادات سامانه بازار گاه و توزیع غیراصولی نیز به این بحران‌ها دامن زد تا جایی که سال گذشته قیمت مرغ در مقطعی از سال تا ۴۰ هزار تومان نیز صعود کرد و نرخ مصوب ۲۰ هزار و ۴۰۰ تومانی موجب تشکیل صف‌های طولانی مردم برای خرید به نرخ مصوب دولتی شد اما از آنجا که نابسامانی یک‌ساله، منجر به افت شدید تولید شده بود، در نهایت دولت برای متعادل کردن عرضه و تقاضا، ناچار شد به واردات روی بیاورد. نابسامانی بازار نهاده‌های دامی طی سال گذشته فقط بازار مرغ را به لرزه نینداخت، بلکه قیمت سایر محصولات پروتئینی از جمله تخم‌مرغ و گوشت نیز در طول سال گذشته با نوسانات بسیار شدیدی همراه بود و حتی برخی از این کالاها از سبد مصرف برخی دهک‌های درآمدی به طور کامل حذف شد و اکنون مدتی است از فعالان بازار نهاده‌های دامی خبر می‌رسد که رویه‌های غلط گذشته امسال نیز در حال تکرار است.

■ دولت رویه سال گذشته را پیش گرفته و اشتباهات خود را تکرار می‌کند

در این زمینه، مجید موافق‌قدیری، رئیس انجمن صنایع خوراک دام، طیور و آبزیان درباره توقف تخصیص ارز به نهاده‌های دامی از اواخر اسفند سال گذشته و تأثیر آن بر تأمین نهاده‌ها و تولیدات محصولات پروتئینی در ماه‌های آینده، گفت: تخصیص ارز به نهاده‌های مانده در گمرکات قطره‌چکانی است که این در شرایط حساس فعلی امر مطلوبی نیست و احتمال دارد در آینده ما را با مشکل مواجه کند. بنابراین به نظر می‌رسد اگر دولت‌مردان از هم‌اکنون تدبیر جدی برای وضعیت پیش‌آمده در حوزه ترخیص و توزیع کالاهای اساسی نکنند، در آینده‌ای نزدیک با شرایطی بسیار دشوارتر از آنچه سال قبل شاهد بودیم، مواجه خواهیم شد و لازم است مسؤولان مربوط و متولیان امر با تعهد بیشتری به انجام وظایف خود و ساماندهی بازار بپردازند تا تولیدکننده و مصرف‌کننده دچار چالش نشوند.

شنبه اول خرداد ۱۴۰۰
وطن امروز | شماره ۲۲۱۴
[اقتصادی]

اخبار

مدیریت عملکرد بانک‌های خصوصی

با اجرای طرح قانون بانک مرکزی

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با اشاره به تصویب کلیات طرح ۲ شوری مسؤولیت، اهداف، ساختار و وظایف بانک مرکزی جمهوری اسلامی گفت: با تصویب این طرح دولت نمی‌تواند سیاست‌های مقطعی و ۴ ساله برای بانک مرکزی اتخاذ کند.

مهدی عسکری با بیان اینکه تا زمانی که بانک مرکزی صرفا در سیطره دولت قرار داشته باشد، عملکرد مناسبی نخواهد داشت، افزود: از ابتدای دولت یازدهم و دوازدهم ناترازی مالی و افزایش ۷برابری نقدینگی را شاهد بودیم.

نماینده مردم کرج، اشتهارد و فردیس در مجلس با بیان اینکه شرایط پولی، افزایش انفجاری نقدینگی و نرخ تورم فزاینده، ریشه در ناکارآمدی بانک مرکزی دارد، اضافه کرد: با تصویب و اجرای این طرح عملکرد بانک‌های خصوصی که در اصل موتور تولید نقدینگی در کشور است، مدیریت خواهد شد.

نماینده مردم در مجلس یازدهم ادامه داد: اولویت نخست در تصویب این طرح، اصلاح نظام بانکی و بانک مرکزی و اولویت دیگر تقویت شفافیت در نظام اقتصادی است.

■ ■ ■

پشتیبانی و مانع‌زدایی از تولید بخش

کشاورزی با طرح تقویت امنیت غذایی

سختگوی کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط‌زیست مجلس شورای اسلامی درباره تصویب کلیات طرح تقویت امنیت غذایی کشور و رفع موانع تولیدات کشاورزی در نشست علنی مجلس شورای اسلامی، گفت: طرح تقویت امنیت غذایی کشور و رفع موانع تولیدات کشاورزی در نشست علنی مجلس شورای اسلامی، گفت: طرح تقویت امنیت غذایی کشور و رفع موانع تولیدات کشاورزی در راستای تحقق منویات مقام معظم رهبری در راستای پشتیبانی و مانع‌زدایی در حوزه کشاورزی است تا راهکارها در این زمینه اجرایی شود.

معین‌الدین سعیدی ادامه داد: فصل اول طرح تقویت امنیت غذایی در جهت بهبود ساختارها برای پشتیبانی و مانع‌زدایی و فصل دوم آن در راستای بهبود و تسهیل فرآیندهای بخش کشاورزی تدوین شده است.

نماینده مردم چابهار، نیک‌شهر، کنارک و قصرقند در مجلس گفت: در قالب طرح تقویت امنیت غذایی کشور و رفع موانع تولیدات کشاورزی، ستاد تنظیم بازار محصولات کشاورزی با حضور وزرای جهاد کشاورزی، امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت و راه‌وشهرسازی، سازمان برنامه و بودجه، رئیس کل بانک مرکزی و اعضای مجمع صنفی تشکیل می‌شود. کمیسیون سعیدی ادامه داد: پس از اجرایی شدن طرح تقویت امنیت غذایی کشور و رفع موانع تولیدات کشاورزی در شهرستان‌ها، شورایی تحت عنوان شورای پشتیبانی و رفع موانع تولید کشاورزی تشکیل می‌شود و بسیاری از چالش‌هایی را که کشاورزان با آن درگیر می‌شوند، در خود شهرستان تسهیل و تعیین تکلیف می‌کند.

■ ■ ■

سامانه جامع تجارت

واردکنندگان را سرگردان کرد

بانک مرکزی با ارسال نامه‌ای به گمرک ایران اعلام کرد از این پس اطلاعات تأمین ارز را به صورت مستقیم فراهم نخواهد کرد و باید اطلاعات از طریق سامانه جامع تجارت دریافت شود.

بانک مرکزی با ارسال نامه‌ای به گمرک ایران اعلام کرد: پیرو تکلیف سازمان بازرسی کل کشور به این بانک، از پانزدهم اردیبهشت ۱۴۰۰ امکان ارائه اطلاعات تأمین ارز از طریق وب‌سرویس به صورت مستقیم به آن سازمان فراهم نخواهد شد و باید اطلاعات از طریق سامانه جامع تجارت دریافت شود. حال واردکنندگان از وارد شدن به ششمین روز مشکل عددی ارتباط منشأ از می‌گویند و اینکه امکان صدور مجوز بازرگیری وجود ندارد.

در عین حال، دارو و مواد اولیه دارویی و بیمارستانی چندین شرکت به صورت فوری، در گمرکات به دلیل این لیبازی سازمانی در حوزه منشأ ارز، امکان ترخیص ندارد. هم اکنون گمرک، سامانه جامع تجارت و بانک مرکزی هر کدام دیگری را مقصر می‌دانند، در حالی که مصوبه شورای فناوری بدون زیرساخت لازم صادر شده و حاضر به لغو آن هم نیستند.

پیگیری‌ها حکایت از آن دارد موضوع نامه حوزه آی‌تی بانک مرکزی، دستوری است که از طرف سازمان بازرسی و ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز صادر و بانک مرکزی مکلف به انجام آن شده است؛ بدین صورت که بانک مرکزی مکلف شده اطلاعات مذکور را در اجرای قانون مبارزه با قاچاق، صرفا در بستر سامانه جامع تجارت در اختیار گمرک قرار دهد. اقدامات خوسرانه سامانه جامع طی سال‌های اخیر باعث اختلال در تجارت کشور شده است و مشخص نیست مبنای چنین تصمیم‌هایی در کشور از کجاست.